

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 avč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Dogodki na Hrvatskem.

III.

Markantna pak sta dva pojavi v Hrvatski, ki sta vsakako sad današnjemu gibanju.

Danes menda ne misli več ni eden hrvatskih pametnih politikov na ustvarjanje kakih idealnih programov. Narod je že do grla sit teh fraz in medsebojne borbe raznih političnih opozicijskih frakcij, ki so se do nedavno trgale in prepirale med seboj o tem, katere program da je boljši, katere program da reši Hrvatsko!

Danes je bolj nego kdaj prodrla na površje negotoba, katero treba najprej izvesti v vsem nje obsegu in še le potem, ko bodo Hrvati uživali vse one pravice, ki jih jim zagotavlja nagodba, še le potem in le potem, ko bo mogel hrvatski narod misliti o tem in delati na to, da se nagodba izčisti in da se iz iste odpravijo tiste nezakonitosti, na katerih trpi hrvatski narod. V prvi vrsti bo trebalo misliti na finančno neodvisnost!

To je važen korak v narodni evoluciji hrvatskega naroda. Ta ideja je bila menda, ako tudi ne prvi, gotovo pa eden najglavnejših povodov, da so se voditelji raznih opozicijskih frakcij zložili!

Drugi važni pojav in — rekel bi — plod današnjemu gibanju v Hrvatski je kličanje po slogi med Hrvati in Srbi. Ta klič odmeva od obeh strani. Moč in brutalnost bana Khuena sta slonela na neslogi in celo mržnji med obema plemenoma. Ban je umel podpihivati to mržnjo ter jo izrabljati v svoje in madjarske svrhe, držeč se tiste znane: *duobus litigantibus itd.*

Pred par meseci še so se takorekoč klali med seboj istokrvni bratje v Hrvatski, a danes hite eden drugemu v naročje, pozabljajoč na stara sovražstva in prepire, ki bi bili gotovo doveli obe plemeni v pristanišče — propasti. Prvo vspodbudo tej slogi je dala učeca mladina, a ta izgled mladine so začeli posnemati tudi stari izkušeni voditelji in danes si v Hrvatski stiskajo roke poprej zavedeni bratje. In če tudi ta sloga danes še ni prešinila vseh slojev naroda, vendar se smemo naspeti, da seme ni vrženo v neplodna tla.

Ko je predsednik povodom otvorjenja sabora omenil dogodek v Belemgradu, je klical opozicija: »Živela svobodna Srbija!« »Živio srbski narod!« — a srbski poslanci, stebri banovega nasilja, so molčali nemoški. Tamolk srbskih poslancev pa je gotovo deloval na njihove volilce in srbski narod, ki bo gotovo znal izvajati posledice iz tega. Glasilo Srbov na Hrvatskem »Novi Srbobran« je priobčil v prošlih tednih iz peresa svojega mladega urednika, gospoda Banjanina, lep članek o slogi med Hrvati in Srbi, a ban je dal Banjanina vleči v ječo radi tega članka! To postopanje banovo govori jasno. Ban ve dobro, da je nesloga med obema plemenoma bila temelj njegovi tiraniji, pak bi hotel v kali udušiti vsaki najmanjši in najnedolžnejši poskus za slogo. No, grdo se je varal. Gospod Banjanin spada v ono realistično strujo mladega sveta, ki je od nekdanj propovedoval slogu med Hrvati in Srbi! A s tem, da ga je ban vrgel v ječo, s tem ravno je pripomogel za narodno slogu in je dosegel nasprotno od tega, po čemer je težil.

Akcija torej, ki se vodi danes v Hrvatski za narodna prava, nahaja se v najlepšem tiru in prepričani so vsi, da mora roditi dobrega sadu. Ta akcija ni ujedinila samo razne opozicijske frakcije, ampak je zblížala tudi zavedne brate Hrvate in Srbe, je pre-

budila v narodu narodno zvestobo in čustvovanje in hrepenenje po narodni svobodi, je doprinesla k temu, da so med vnanim svetom izginili razni predsodki o hrvatskem narodu in o njegovi absolutni odvisnosti od Madjarov — in jaz sem trdno uverjen, da ta akcija — ako se bo le razvijala v istej smeri — dovede hrvatski narod v pristanišče narodnega rešenja!

Dr. B.

Dogodki v Srbiji.

Prevdčeraj je imela srbska skupščina sejo. Pred prehodom na dnevni red povprašal je jeden radikalnih poslancev zborničnega predsednika, da-li je res, da se je sestavilo novo ministerstvo in zakaj se isto ni predstavilo zbornici, kakor zahteva navada.

Predsednik je izjavil, da ne more odgovoriti na to vprašanje.

Navzoči minister za notranje stvari, Protić pa je pojašnjeval, da je ostalo dosedanje ministerstvo in ker je skupščina istemu že izrazila svoje zaupanje, se ni čutila potreba, da bi se bilo ministerstvo še enkrat predstavilo skupščini.

Posl. Džojić je na to predlagal, naj skupščina pretrga svoje delovanje tako dolgo, dokler se ministerstvo ne predstavi skupščini. Zmerni radikale, ki imajo večino v zbornici, so ta predlog podpirali, skrajni radikale pa so zahtevali, naj se skupščina razpusti.

Nastala je na to jako živahna razprava, na kar je predsednik zaključil sejo.

Po seji so imeli ministri posvetovanje, kaj jim je nadalje ukreniti in da-li se imajo predstaviti skupščini. Slednjič so sklenili, da se skupščina razpusti ter da se razpišejo nove volitve.

Včeraj je na to imela skupščina svojo zadnjo sejo, v kateri je ministerski predsednik Avakumović prečital kraljevi ukaz, s katerim se razpušča skupščina.

Na to je imel govor, v katerem je povdarjal, da je vlada želela, da bi se ta skupščina rešila finančna vprašanja, a da je morala svojo namero spremeniti in je sklenila predložiti rešitev finančnih vprašanj novi skupščini. Slednjič je zatrjeval, da bo vlada skrbela za to, da bodo prihodnje volitve pravi izraz narodne volje.

V znamenju sv. Cirila in Metodija.

Spomenica presvetlemu škofu dru. Naglu od poslancev vseh župnj dekanata pavinskega, pičanskega in kršanske - čepiškega povodom njegovega obiska v Pazinu.

Vaša presvetlost!

Ko sta apostola Slovanov sv. Ciril in Metodij, navdahnena Duhom Svetim, nastopila kakor oznanjevala med slovanskimi močnimi plemeni, podala sta jim v amanet tudi bogoslužne knjige, ustanovivši tako bogoslužje v slovanskem jeziku.

Ni dvoma, da ju je vodila o tem vzletna Prorokova vspodbuja: »Hvalite Gospoda vsi jazici, pohvalite ga vsi ljudje.« — vodila jih o tem Previdnost Božja, Ona ista, ki je Apostolom vesoljne cerkve dala dar jezika, ko so začeli oznanjevati besedo Božjo in poveljevat slavo Boga in Jezusa Krista, odrešenika našega!

In glej čuda! — Česar niso mogle čete oboroženih tevtonskih Križarjev in z njimi združenega Zapada, to je storila beseda siromskih redovnikov in je od severnega do Jadranskega pak do Egejskega morja zaoril zrakom zločni glas slovanskih plemen: Slava v višnjih Bogu in »Vjeruju u jedinago Boga«.

A kako Rim? Ko sta grešna jeza in zlobna sebičnost latinskih in tevtonskih škofov dotirala naša Apostola kakor heretika in razkošnika v večno mesto, je Previdnost božja hotela, da so njiju obrekovalci padli razkrinkani, a v hramu sv. Petra je odmeval slavski apav Bogu stvarniku, oznanjujoči tako vsemu svetu, da je ta glas Bogu ugoden pa kjer-koli bil le jeden Slovan ter da ni latinski jezik edini, ki dospeva do — Njega.

»Visok nad vejami jaziki Gospod i nad nebese slava jeho«.

Petrovi nasledniki, uvidjajoči in smatrajoči jezik sredstvom za poveljevanje »Gospoda« in širjenje Njegove cerkve, so dali oblast sv. Cirilu in Metodiju, da tudi dalje širita besedo božjo slovanskim ljudstvom, uporabljaje o tem slovansko bogoslužje.

In bodi zabeleženo, da uporaba slovanskega bogoslužja ni bila nikdar do današnjih dni omejena na pojedine cerkvene občine. Tako je tudi v Istri s prihodom hrvatskega prebivalstva prišlo v uporabo tudi slovensko bogoslužje. O tem nam pričajo mnogoštevilni spomeniki po cerkvah naših, a priča tudi okolnost, da je še danes v večem delu naših cerkev v rabi takozvani »Ščavet«, ki nam je prenesel v latinske črke del bogoslužja, obstoječega poprej jedino v glagolskih črkah.

Še v početku XVII. veka v vsej škofiji koperski so bile le tri župnije, v katerih je obstajalo latinsko bogoslužje do čim je bilo v vseh ostalih slovansko. To nam potrja koperski škof Nardini, rodod Padovane, v svoji »Corografia ecclesiastica di Capodistria«.

A če je bilo tako v onem delu Istre, katerega je vladala beneška republika, tem bolj se mora smatrati to kakor obstoječe za ostali del Istre, ki ni spadal pod ta vpliv.

Ako je potem v nekaterih naših cerkvah radi pomanjkanja slovanskih, zlobno roko uničenih bogoslužnih knjig, radi pomanjkanja potrebnega pouka v glagolskih pisemnih svedenikom, ali radi nemarnosti teh poslednjih, da bi se sami poučili — deloma ali povsem izginilo slovensko bogoslužje: ali se more trditvi radi tega, da je narod ali da so dotične cerkve izgubile od vsikdar pristojega jim prava?!

Taki trditvi bi se protivila krščanski vzgojena vest. Če kdo ni v stanju, da bi vršil svojo pravico, o tem še ni smeti smatrati, da se je odrekel pravice.

A v takem položaju se nahajajo skoro vse cerkve širom Istre, kajti pri vseh — z malimi izjemami — je tekom časov zmanjkalo slovanskih bogoslužnih knjig, ne da bi se bili činitelji, poklicani v to, potrudili, da bi poskrbeli nove.

Na tej okolnosti se hoče v naši deželi okeristiti oni živelj, ki dela na narodno uničenje našega ljudstva, in hoče radi tega, da mu povzodi iztrga njegov jezik in mu usili svojega.

Cerkvena oblast z najnovejšim prizadevanjem svojim, da bi čim več skrčila in omejila slovensko bogoslužje, postavila se je v službo naših narodnih nasprotnikov.

O tem prizadevanju si mi ne moremo misliti, da je navdahneno od Boga in po Bogu, ampak od neprijateljev Njegovih in cerkve Njegove.

Ali hoče cerkvena oblast, da bomo tudi njo prištevati med neprijatelje našega naroda?!

Ako želi kako, potem naj nadaljuje na začetem potu; ali potem bo ona odgovorna pred Bogom za vse pohujšanje, ki navstane v dušah naših!

V trdni nadi, da ima biti cerkev naša mati vseh narodov, se zatekamo sedaj k Vaši Presvetlosti s preponižno prošnjo:

1. da se zavzamete pri kongregaciji za obrede za odpravo odredbe od 5. avgusta l. 1898;

2. da bode našemu narodu in po tem tudi vsem našim cerkvam pripoznano in vzdrževano slovansko bogoslužje.

Pazin, 30. junija 1903.

(Podpis 50 odposlancev.)

Politični pregled.

V Trstu, 1. julija 1903.

Kriza v Avstriji. Da, danes moremo govoriti o avstrijski ministerski krizi. Do sedaj smo imeli že dolgo parlamentarno in splošno notranjo političsko krizo, danes pa moremo govoriti tudi o ministerski krizi. Današnjemu »Piccolu« javljajo z Dunaja, da je minolo soboto podalo svojo ostavko vse ministerstvo Koerberjevo. Pa denimo tudi, da ta vest v tej obliki nekoliko hiti pred dogodki in da ne odgovarja resnici; ali sporočila z Dunaja ne dopuščajo nobenega dvoma več, da stojimo na predvečerju vsaj parcijalne ministerske krize. Temu najboljši dokaz je, da je moral cesar spremeniti svoje dispozicije. Določeno je bilo namreč, da pojde cesar iz Branaua — kjer to mesto slavi svoj jubilej — naravnost v Isl na poletno bivanje. A faktično se je včeraj povrnil na Dunaj. Vzrok temu je ravno silno poojstrenje političnega položaja v Avstriji, ki se izraža ravno v sklepu dveh ministrov, da se umakneta iz kabineta. To sta minister za deželno brambo Welsersheimb in češki minister-rojak dr. Rezek. Prvega silijo v odstop dogodki na Ogrskem, eziroma pakt, ki ga je bil sklenil grof Khuen s Košutovo stranko, drugega pa trma Nemcev oziroma na vseučiliščno vprašanje na Moravskem, vsled katere trme je postal Rezekov položaj nasproti Čehom sila težaven, skoro nevdržljiv.

Položaj skupnega ministerstva Koerberjevega pa je postal skrajno prekren vsled nastopanja grofa Khuena in njegovih napovedeb, da hoče že v tem poletju doseči parlamentarno rešitev nagodbe v parlamentu ogrskem. »Neue Freie Presse« konstatuje, da je grof Khuen šel v svoji odjenljivosti nasproti madjarski opoziciji veliko dalje, nego je bilo določeno v kronskega svetu na Dunaju in da je ni avstrijske vlade, ki bi mogla mirno vsprejeti takov dogodek.

Glasom rečenega dunajskega vira je možno, da se rešitev nastave krize v Avstriji zavleče do avgusta ali septembra, a ni izključeno tudi to, da pride že sedaj do rekonstrukcije Koerberjevega ministerstva v parlamentarnem zmislu, to je, da nekaj parlamentarcev vstopi v ministerstvo.

Vsakako pa moramo zabeležiti s posebnim povdarkom vseobče pripoznavanje, da je grof Khuen se svojim postopanjem silno kompliciral položaj v Avstriji in otežkočil položaj Koerberjevega.

To moramo zabeležiti nekakim škodoželjem, ker je bil dr. Koerber tisti mož, ki je načinom, naravnost žaljivim za Jugoslovane, v velekritičnem momentu pomagal rešiti banu Khuenu politično pozicijo... O, vse se vrača na tem bojem svetu.

Mnenje naše, ki smo je izrekli te dni, da je namreč za dra. Koerberja prišel začetek konca, se menda bliža svojemu uresničenju.

Hrvatski uradni jezik v Dalmaciji. Zaderski »Narodni list« javlja, da se je dalmatinskemu namestniku posrečilo, da je na Dunaju nekaj dosegl za Dalmacijo glede narodnih in gospodarskih vprašanj. Skoro da ima iziti naredba, ki proglasi hrvatski jezik uradnim jezikom za sodno stroko, do čim se bo v drugih strujah ta naredba postopno izvajala. Od zahtevanih 15 milijonov kron za

investicije mu je nakazani za sedaj samo 5 milijonov.

Kakor z ene strani moramo z zadoščanjem pozdravljati ta korak na poti proti vršenju avstrijskih pisanih in naravnih zakonov, tako nas z druge strani mora peči v dušo, da je treba še le tolikih naporov in trdih borb za to, kar bi se moralo dajati narodom brez vsacega posebnega zahtevanja. V resnici se zreali vse postopanje avstrijskih vlad proti državljanom slovanskih narodnosti ravno v tem dejstvu, da moramo smatrati kakor pridobitev, ako se v deželi, kakoršnja je Dalmacija, začenja deliti mrva narodnega prava življu, ki sestavlja nič manje nego 98% prebivalstva.

Na tem dalmatinskem izgledu se nam kaže prav očitno vsa nasprotnost avstrijskega sistema nasproti Slovanom.

Prvi viharji proti ministerstvu Khuen-Hedervary. Kdo je prelomil dano besedo, Khuen ali madjarska opozicija? To vprašanje se nam je usiljevalo, ko smo čitali poročilo o včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice. Opozicija je namreč vpila proti Khuenu, da je on prelomil pogodbo, postopanje opozicije, ki je tirala najhujšo obstrukcijo, ko je Khuen razvijal svoj program, pa bi kazalo, da je opozicija bila ona, ki je pogoltnila dano obljubo. Khuen je namreč v svojem programnem govoru naznanil, da se vojna predloga provizorično odzame z dnevnega reda. Opozicija je to »provizorično« smatrala za izdajstvo, ker da je Khuen obljubil opoziciji, da se vojna predloga definitivno odtegne.

Od svoje strani pa se opozicija ne čuti obvezane za dogovore med Khuenom in Košutom in hoče proti Khuenovemu ministerstvu tirati najbrezobzirnejšo obstrukcijo.

Listi trdijo, da odkar je v Ogrski ustava, ni bil še nobeden ministerski predsednik o svojem prvem nastopu v zbornici vsprejet tako sovražno od opozicije, kakor včeraj grof Khuen-Hedervary. Nemogoče je opisati silnega viharja, katerega je uprizorila opozicija, ko je ban stopil v ogrsko zbornico. Istotako sovražno je opozicija vsprejela ministra za Hrvatsko, Tomašića.

Khuen je bil ves blede in je kakih 10 minut čakal, da bi se vihar polegel. Vse nagonjanje zborničnega predsednika, naj poslanci mirno poslušajo izjave ministerskega predsednika, ni prav nič izdalo. Tudi Fran Košut je skušal miriti svoje pristaše, a njegova prizadevanja (ali morda le dozdevna prizadevanja) bila so brezuspešna.

Mlajši člani Košutove stranke ne odobrujejo Khuen-Košutovega dogovora in vstrajajo pri svojih zahtevah glede narodnostnih koncesij v vojski.

Slednjič se je Khuen vendar le posrežilo zapričeti s čitanjem svojega programnega govora. Ko je pa omenil, da se razprava o vojni predlogi provizorično suspendira, nastal je na skrajni levici še groznejši vihar, nego ob začetku seje.

Opozicija je vpila proti ministerskemu predsedniku grofu Khuenu: Odtegnite vojno predlogo! Dokler jo ne odtegnete ne dovolimo ne proračunskega provizorija, ne niti enega novince! Mi se ne pustimo slepariti od vas! Tukaj nismo v Zagrebu! Tukaj ne bodete nas mogli zahrbtno napadati in izdajati.

Posl. Barabas je vpil: Ministerski predsednik nas je opeharil! Povrne naj se odkoder je prišel.

Posl. Polonyi (proti Khuenu): Kri-voprisežnik: Bili smo sleparjeni! Vihar je trajal kakih 15 minut in ker ni bilo mogoče vspostaviti miru, moral je predsednik pretrgati sejo.

Ko se je seja zopet zapričela je Khuen nadaljeval svoj programni govor in dejal, da se razprava glede vojne predloge pretrga do tedaj, da se zbornici predloži novi zakonski načrt glede revizije vojske, katere revizija obseza tudi povišanje kontingenta novincev. Vlada bo vsled tega zahtevala letos le navadni kontingent novincev.

Ugron: Dokler ne dosežemo madjarskega armadnega jezika ne bomo mirovali. Nadalje je izvajal grof Khuen, da bo vlada začela pogajanja glede trgovinskih pogodb, ne da bi čakala na sklenjenje avstrijsko-ogrskage nagodbe. Govornik je izjavil, da bo branil nerazdružljivost obeh državnih polovic in da stori vse mogoče, da se vezi, ki spajajo Avstrijo in Ogrsko še bolj utrdijo.

Na to je govoril posl. Košut, ki je menil, da ministerski predsednik ni bil preveč srečen o svojem prvem nastopu in da je

po njegovih besedah soditi, da ne pozna dobro ogrskih razmer. Govornik je izjavil, da neodvisna stranka še nadalje ostaja v opoziciji.

Predsednik je na to predlagal, naj se seja pretrga za 10 minut, da se bo ministerski predsednik mogel mejtem predstaviti v magnatski zbornici. Temu se je uprla opozicija, ki je zahtevala, naj se takoj zaprične razprava o opozicijskem predlogu, izražajočem vladi nezaupanje. Vsled te zahteve nastala je dolga viharina debata, ki je sejo zavlekla do 2. ure popoldne. Seja gosposke zbornice se je vsled tega morala prenesti na popoldne.

Po seji imela je sinoči madjarska neodvisna stranka klubovo sejo, v kateri sta govorila predsednik Fran Košut in podpredsednik Just Komjathy. Oba sta podala svojo ostavko, ker sta bila v nasprotju z večino stranke, ki je zahtevala, naj se proti Khuenu tira najbrezobzirnejša obstrukcija. Košut je tudi izjavil, da položi svoj mandat in da se definitivno odtegne političnemu življenju, na kar je v družbi podpredsednika Komjathyja zapustil klubovo dvorano.

Ako poleg vsega tega upoštevamo, da se je v namen obstrukcije priglasilo že 23 opozicijskih govornikov, ki bodo govorili proti Khuenovemu programu, potem lahko rečemo, da je Khuenovo ministerstvo mrtvo-rojeno dete.

Rusija in Združene države. Radi svojega izkoriščevalnega in izmogovalnega postopanja bile je pred časom v Kišinevu na Ruskem več Židov pobitih po tamošnjem kristijanskem prebivalstvu. Židovsko oduševstvo pozna skoraj vsakdo, ali isto je moralo v Kišinevu presegati že vse meje, ako je mirni ruski narod dovelo do takih činov.

Židje v Združenih državah severne Amerike pa zahtevajo sedaj od tamošnje vlade, naj bi pri ruski vladi protestirala radi dogodkov v Kišinevu in videti je, kakor da bi ameriška vlada hotela ustreči tej židovski želji.

Ruska vlada pa je svojemu poslaniku v Washingtonu, grofu Cassiniju, naložila, naj da razumeti vladi Združenih držav, da ruska vlada pretrga diplomatske odnose z Združenimi državami, ako predsednik istih, Roosevelt, ne odneha od svoje namere, da bi protestiral radi dogodkov v Kišinevu, kar bi značilo umešavanje v notranje stvari Rusije. Ruski poslanik v Washingtonu je tudi zapretil vladi Združenih držav, da na eventualni protest radi dogodkov v Kišinevu odgovori Rusija s protestom radi linčanja zamorcev v južnem delu Združenih držav.

Tržaške vesti.

Promoviran je bil 26. t. m. na dunajski univerzi doktorjem prava odvetniški kandidat g. dr. Karol Šturm iz Metlike.

Nečuvno! Gosp. F. A. je uložil na tuk. magistratu dne 26. januarja 1902. prošnjo za pridobitev domovinske pravice v Trstu. Ta prošnja je bila rešena dne 24. februarja 1903. — torej po enem letu in 29 dneh! Stranki pa je bila ta rešitev vročena včeraj, dne 30. junija — torej štiri mesece in 4 dni po rešitvi!

To pa je res nečuvno, da si upa tržaški magistrat tako očitno igrati se z državnimi zakoni, jasnimi v tem pogledu? Škandal pa je tudi, da tuk. slavna vlada ne nastopa proti sličnemu kršenju zakona!

Omenjena prošnja je bila sveda odbita, ker je spisana na slovenskem jeziku! Sedaj bo treba še kako leto predno bo magistrat hotel izdati prošnjo vsprejemni dekret! Ako ni tako postopanje škandalozno, ne vemo sploh, kaj naj bi bil škandal!

Prokleta neumnost! — Pišejo nam: Človek že res ne ve, kako bi imenoval ono naše ljudstvo, ki vkljub neštevilnim našim opominom in vkljub opominom naših zavednih somišljenikov, ne more, oziroma noče še umeti, da bi svoje otroke učili najprej svojega slovenskega jezika in šele potem druge, tuje jezike!

Kedaj se spametuje to naše nevedno in nezavedno ljudstvo?! Kedaj bo posnemalo drugorodce. (pa bili tudi Kitajci) ki uče svoje otroke najprej svojega materinega jezika in šele, ko otroci znajo ta jezik, jih puščajo, da se naučijo tudi drugih!

Kaj je res, da nam bodo zapovedovali že 2-4-letni otroci, kako imamo govoriti žnjimi!

Ni-li eramota za stariše, da morajo v slabi italijanski nagovarjati svoje otroke,

ker ti poslednji — vsaj dotični »stariši« trde to — nočejo govoriti slovenski!!

Kje ste še čuli, da Italijan ali Nемеec govorita svojimi otroci — v slovenskem jeziku?!

Posnemajmo torej drugorodce, ki imajo gotovo važnih vzrokov za gojenje svojega jezika v družini. Stariši naj bodo res stariši in naj si ne dajo zapovedovati od lastnih otročičev!

Oni pa, ki postopajo drugače, oni niso naši — pa naj tudi vpijejo o kaki gotovi priliki kak »Živio«!

Kdor si Slovenec, glej, da bodo tudi tvoji otroci Slovenci, ali pa naj bodo eni in drugi — izdajalec svojega naroda!

Spregovoriti nam je tudi do odrasle naše mladine. Tudi ta, dasi vzgojena v narodnem duhu, pozablja čisto na to, da je slovenski jezik nje prvi in edini jezik, in jej je v dolžnost, da rabi ta jezik vselej, ko občuje z ljudmi, ki umejo in govore isti jezik!

Na to stran naj zadošča ta mali opomin! Sicer prinesemo kaj bolj krepkega!

Pogreb pok. rodoljuba Kristijana Ukmarja na Proseku se je vršil sinoči ob 6. uri in je bil v dokaz, kako spoštovan je bil pokojnik. Pogreba se je udeležilo veliko vaščanov s Proseka, a tudi s Kontovelja. Društvo »Hajdrih« je bilo žalostinke. Žalovanje po vrlom možu je bilo splošno. Ali mladina bo še najlepše častila spomin pokojnikov, ako ga bo — posnemala. Izlasti vi mladeniči, glejte, da se vsi razvijete v take poštenjake in značaje, kakoršen je bil pok. Kristijan.

Javno vprašanje. Prejeli smo: Dne 10. min. meseca sem bila na tukajšnjem ces. kr. namestništvu in sicer pri okrajnem glavarju g. Sforza, ki je referent v stvareh domovinske pravice.

Naprosila sem tega gospoda, da bi urgiral na magistratu rešitev moje prošnje za dosego domovinske pravice.

Odgovoril mi je, naj opustim vsako urgiranje, ker da magistrat že v par dneh reši vse prošnje, vložene potom rekurza. — Sedaj je že tri tedne od onega dne, a o kaki rešitvi še vedno ni duha ne sluha. Dovoljujem si torej vprašanje na tem mestu do omenjenega c. kr. gospoda: kaj je prav za prav z rešenimi rešitvami?!

(Sledi podpis.)

Na znanje. Pišejo nam: V ulici »delle Lodole« na novi »Reni« je neka hiša, ki ima svojo zadnjo stran na »slepo« ulico med ono »Del Rivo« in gori imenovano. Ta hiša je precej visoka in ima v omenjeno »slepo« ulico, od prvega nadstropja dol, tak »trebuh«, da se mora človek čuditi, kako da se dopušča tako nevarnost tam, kjer je vse polno stanovanj ozir. človeških bitij. Mi nočemo trditi, da se omenjena hiša podere, me-nimo pa verdar, da zahteva previdnost, da si magistratni organi ogledajo označeno hišo »s trebuhom«.

Pekovska zadruga je imela danes popoldne zborovanje v dvorani Mally. Na dnevnem redu je bila razprava o zahtevi, da bi vsak delavec imel en dan na teden počitka. G. predsednik in g. magistratni komisar sta sveda govorila le laško. Mnogim zborovalcem pa ni šlo to v glavo, da bi se na shodih slovenskih delavcev ne govorilo nič po slovenski in zahtevali so, naj se ima od predsedništvene mize doli govoriti tudi po slovenski. V hipu je magistratni komisar začel kričati, naj se seja pretrga; a ko je neki delavec res začel slovenski govoriti, so gospodje od predsedništvene mize — predsednik, magistratni komisar in društveni tajnik — jednostavno zbežali iz dvorane v sosednjo sobo.

Vsled tega je navstalo veliko razburjenje med zborovalci in čuti je bilo razne vslikke.

No, mi smo uverjeni, da zavedni slovenski delavci ne odnehajo in da bodo odslej odločno zahtevali pravico v društvu za svoj jezik! In kako opravičena je ta zahteva, nam govori dejstvo, da je med vsemi pekovskimi delavci v Trstu, da ali ne — 5 Italijanov!

Velika Ciril-Metodijeva veselica v Trstu. Združena odbora moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu javljata, da bo v nedeljo dne 5. julija t. l. ob 4. uri in pol popoldne na družbinem šolakem vrtu pri sv. Jakobu v Trstu velika vrtna veselica na korist družbe sv. Cirila in Meto-

dija s sodelovanjem pevskih društev iz Trsta in okolice.

Razpored: 1. Parma: »Mladi vojaki«, godba. 2. Förster: »Pobratimija«, pevsko društvo »Slovan«-Padrič. 3. *.: »Zastava«, pevsko društvo »Zvon«-Opčine. 4. Vilhar: »Hrvatska davorija«, godba. 5. Bartl: »Oj-planine«, pevsko društvo »Zarja«-Rojan. 6. Volarič: »Slovenski svet ti si krasen, pevski zbor »Čitalnica«-sv. Jakob. 7. Majcen: »Prva ljubezen«, valček, godba. 8. Volarič: »Kdo vstaja na dan«, pevsko društvo »Adrija«-Barkovlje. 9. Krek: »Dom«, pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija«-sv. Jakob. 10. Parma: »Slovanska cvetka«, godba. 11. Förster: »Naše gore«, »Slovan-sko pevsko društvo«-Trst. 12. Sattner: »Nazaj v planinski raj«, pevsko društvo »Kolo«-Trst. 13. Vogel: »Cigani«, godba. 14. Laharnar: »Roža«, pevsko društvo »Zvezda«-sv. Ivan. 15. *.: »Zivela Hrvatska«, pevsko društvo »Hajdrih«-Prosek. 16. Friskovič: »Uj-juh«, godba. 17. Gerbič: »Slov. brod«, združeni pevski društvi »Slava« in »Vesela«-sv. M. Magd. Škedenj. 18. Zajc: »Domovini i ljubavi«, godba. 19. Vilhar: »Slovenec in Hrvat«, vsi pevski zbori pod vodstvom g. Srečka Bartela. 20. Jenko: »Naprej«, godba. 21. Umetalni ognji in domača zabava.

Vatopnice stanejo 40 stotink. Darovi se sprejemajo hvaležno. Vsem, ki so naši — bodi družba sv. Cirila in Metodija toplo priporočena!

Združena odbora

Ciril-Metodijeva družbe.

Rojanski možki podružnici družbe sv. Cirila in Metodija na Greti so pristopili na novo: Vinko Kolenc, Vincencij Zega, Ante Stemberger, Ivan Kljun, Mihael Požar, Fran Josip Presel.

Hvala jim in da bi naši mnogo posnemovalcev!

Predragi rojaki na Greti in v Rojanu! Naša možka podružnica je v jako težavnem položaju. Naši stari člani so malo preveč pozabili na potrebe te podružnice. Vse preveč smo Slovenci v besedi, a vse premalo v dejanju, v izpolnjevanju narodnih zapovedi. To ni častno za nas.

Vem, da so sedaj težki časi za vsakogar; vem pa tudi, da mnogokateri od nas troši denar v nepotrebne svrhe. Nekoliko davka bi lahko plačevali vsakdo naši podružnici na korist. Sosebno pa naj bi vsi stari člani točno plačevali udnino 2 kron na leto. To vendar ni svota, katere ne bi mogli zmagovati, in posebno še, ko je odbor sklenil, da se more plačevati tudi na obroke. Rojaki, priskočite odboru na pomoč, da ne obnemore pod težo naloge, ki jo mora vršiti.

Za Rojan sprejema udnino in darove g. Ivan Gorjup, ulica sv. Mohora 1. Za Greto in Barkovlje pa g. Rafael Piščane v Barkovljah. Ta dva vsprejemata tudi priglasene na novo pristopajočih udov. Prosita pa, da bi jima člani prinesli ali doposlali na dom svoj narodni davek. Če pa morda tudi sama potrkata kje, naj ne bo hiše, ki bi ju odgnala, ne da bi uslišala njiju prošnjo, kakor kakega nadležnega berača.

Potrudoviti.

Grozna nesreča. — Oče, ki je nehoté ubil lastno hčerko. V I. nadstropju hiše št. 4 v ulici Madonnina stanuje družina Petrič, sestoječa iz očeta Avgusta, matere, kateri ne vemo imena in dveh hčerk: enajstletne Irene, in male, komaj petmesečne Valerije.

Av gust Petrič je prejemnik v Lloydovih skladiščih. Navadno prihaja domov zvečer ob 7. uri. A hčerka Irene, ki se je hodila kopat vsako popoldne, je prišla večkrat domov pozneje, nego on, in to ga je jezilo, da je radi tega večkrat očital soprogi, češ, da ne pazi dovolj na hčerko.

Sinoči je Irene prišla domov komaj par minut pred očetom. Mati jo je zmerjala, a ravno v tem hipu je prišel oče. Čim je mati čula, da prihaja mož domov, spustila je Irene skozi druga vrata ven, da bi se on ne jezil in bi jo morda ne pretepal.

A on, ki je bil slišal njeno zmerjanje, prišel je takoj v sobo, ter je začel ženi očitati, da ne zna paziti na otroke. O tem pa je pograbil solčnik, ki mu je bil ravno blizu, ga zavrtel in je z vsklikom:

»Tako se jej da, tako!« vdaril po Irenini postelji, ne vede, da leži v postelji 5-mesečna Valerija, kamor jo je bila mati položila par minut poprej. Udarec še solčnikom je pa ubogega otroka zadela po glavi. Dekleto se

je prebudilo ter začelo upiti. Roditelja, vaa prestrašena, sta hitro dala zvati zdravnika z zdravniške postaje, ki je res prihitel in je poskušal na vse načine, da bi rešil mlado življenje. A vsi njegovi poskusi so bili za-astonj. Dve uri pozneje je dete nehalo živeti vsled vnetja možgan.

Pozno v noč je prišla na Petričevo stanovanje sodna komisija, katera je zaslišala oba roditelja ter vzela seboj nesrečni solnčnik, kateri se je bil ob udarcu zlomil na kosce.

Nesrečnega Petriča, ki je baje na glasu pridnega delavca in skrbnega očeta, je oblast pustila na svobodi.

Drzna tatvina. V I. nadstropju hiše št. 1 v ulici Coroneo staruje vdova Terezija Božič. V nedeljo popoldne okoli 4. ure je šla Božič nekoliko na sprehod; a ko se je okoli 10. ure zvečer vrnila domov, našla je glavna vrata v stanovanju odprta, dočim jih je bila prej zaklenila s ključem. Šla je v kuhinjo, a tu je videla, da so odprta tudi vrata njene spalnice, katera je bila istotako zaklenila. Ko je pa na to vstopila v spalnico, našla je tu vse v neredu, vse prevrnjeno; omare so bile odprte, a rjuhe, srake in druge take stvari so bile razmetane po tleh; da, še postelj je bila vsa razravana.

Gospa je dala takoj poklicati redarstvenega nadzornika z bližnje redarstvene postaje v ulici Chiozza, a potem je naredila mal inventar. Konstatovala je o tem, da je bila ukradena hranilna knjižica tržaške »Cassa di risparmio«, na katero je bilo vloženih 240 K in da je bila manjkala turška srečka znanovana se številko 1.480.016, in vredna 120 K; a poleg tega je bilo ukradenih 18 zlatov po 20 K, 60 tolarjev Marije Terezije in mnogo drugih vrednostnih predmetov. Vse ukradene stvari znašajo vrednost 1200 K.

Tatovi so se poslužili vetrihov. Hišni vratar pravi, da je videl prititi v hišo okoli 5. ure in pol dva človeka, katera sta ostala v hiši celo uro. Ker ni imel nikakega suma, se on ni brigal, da bi ju povprašal, kam da ideta in kdo da sta? Včeraj jutro je policija obvestila hranilnico, da v slučaju, da bi kdo prišel dvigati na ukradeno knjižico vloženi denar, ne izplača istega, marveč da dotičnika pridržijo in obvestijo policijo o tem.

Morski volk v našem zalivu. Pomorska oblast javlja, da so nekateri barkovljanski ribiči, nekaj finančnih stražnikov in razni uradniki javnih skladišč v svobodni luki videli ponovno v morju blizu Barkovelj morskoga volka. Istega so videli ribiči tudi izven nasipa pred luko. Slednjič se je morski volk prikazal včeraj med svetilniškovim in Josipovim pomolom.

Ta morski volk meri v dolgosti kaka 2 metra. — Oni, ki se hodijo kopat v morje, naj pazijo. Opozorjeni so s tem na nevarnost.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 2. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici della Pietà št. 2, vozi, konji in razno; v ulici Chiozza št. 11, hišna oprava; v ulici Chiozza št. 6, hišna oprava; v ulici Tiziano št. 2, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 22,9, ob 2. uri popoldne 28 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764,3 — Danes plima ob 4.23 predp. in ob 3.21 pop.; oseka ob 9.47 predpoludne in ob 10.53 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Gimnazija in realka v Gorici.** Na gimnaziji v Gorici je bilo koncem šolskega leta 481 učencev. Mej temi je bilo 247 Slovencev, 201 Lah, 32 Nemcev in 1 Hrvat. Učni vspehi so bili letos jako neugodni. Odličnjakov je bilo 43, padlo jih je brez ponavljalnih izpitov 23%. Na nižji gimnaziji jih je padlo celó 27 od sto. Ako prištejemo k tem še onih 37, ki so (večinoma radi nevspevanja) izstopili med šolskim letom, vidimo, da je celih 38% dijakov na spodnji gimnaziji izgubilo šolsko leto.

V slovenski oddelk prvga razreda n. pr. je vstopilo 62 učencev, a razred je do- višilo le 29 učencev! V slovenskem oddelku drugega razreda je bilo pričetkom šolskega leta 51 učencev, izmed katerih je imelo koncem leta le 29 prvi red!

Na realki je bilo ob sklepu leta 372 učencev, mej temi 110 Slovencev. Odličnjakov je bilo 12, prvi red jih je dobilo 236, ponavljalni izpit 31, drugi red 65, tretji red 21.

(»Gorica« meni, da glavni vzrok tem žalostnim rezultatom je nemški učni jezik, ki dela slovenskim dijakom velike preglavice. To je neporečno ali vendar ne jedino. Mi pravimo z absolutno gotovostjo, da ni kriv samo nemški učni jezik, ampak je kriv tudi — in morda v še večji meri — nemški duh, ki prešinja nemške profesorje, a ki se tudi od strani naučne uprave zadnje leta s posebno vnamo neguje na državnih zavodih z nemškimi prebivalstvom. Srca ni, ljubezni ni do dijakov in zato tudi ni in ne more biti vspehov. Na naših srednjih šolah — a ne pravimo, da ni izjem, ali so ravno le izjeme, ki še bolj potrjuje pravilo —, na naših državnih srednjih šolah imamo pač strogojih profesorjev, a ni vzgojevalcev in pri-jateljcev naše mladine. Zato jih ponesreči toliko, ki bi brzkone vapevali ob drugačnih razmerah. A ponavljamo in ponavljamo in ponavljamo: razmere, te za našo mladino ubijalne razmere vstvarja in vzdržuje zistem na centralni vladi. Zato pa naj le naši poslanci na Dunaju tudi nadalje..... ne obstruirajo. Op. uredništva.)

× **Zlata knjiga društva »Šolski dom«** v Gorici, šesti letnik, se je ravnokar dotiskala in se razpošilja društvenikom in dobrotnikom. Iz nje posnemamo, da društvo je vzdrževalo v šolskem letu 1902/1903 tri otroške vrte, devet razredov ljudske šole, dva letnika pripravljalnice za izobraževališča, dva oddelka dekliške obrtne šole z nadaljevalnim tečajem, ter pripravljavni tečaj in dva razreda deško obrtno-nadaljevalne šole. V otroških vrtih je bilo vpisanih 197 otrok, v ljudski šoli 219 učencev in 303 nuenke, skupaj 522, v pripravljavni za izobraževališča 71 učenk, v dekliški obrtni in nadaljevalni šoli 62 učenk, v deški obrtno-nadaljevalni šoli 123 učencev, skupaj 975 učencev in učenk.

× **Velika glagolska maša v Spljetu.** Spljetski župan in voditelj dalmatinske deputacije za glagolico, gospod Vicko Milić, je prejel iz Rima povoljno rešitev svoje prošnje, da se na dan godu sv. Cirila in Metodija more v Spljetu prirediti velika pevana sv. maša glagolska. Spljetski škof Nakić je do sedaj zabrajeval to, sklicuje se o tem vedno na Rim.

× **V Opatiji** je bilo od 1. septembra 1902 do včetega 24. junija 1903 15953 oseb. Od 18. junija 1903 pa do včetega 24. junija 1903 je prirastlo 232 oseb. Dne 24. junija je bilo navzočih 600 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* **»Divji lovec«** v Vipavi. Na občno zahtevanje ponovi »Pevsko društvo« v Vipavi »Divjega lovca« v nedeljo dne 5. julija ob 4. uri in pol popoldne ob znižanih cenah.

* **Slavnost na korist Prešernovega spomenika** v ljubljanski »Zvezdi« se bo torej vršila, ker jo je deželna vlada že dovolila. Veliki Nemec s slovenskim imenom Daimski pa je danes mož, kateremu se vse smeje. Pravi blamirani Evropejec!

* **Na Bled** je došlo od 1. maja do 20. junija 482 tujcev. Vsak terek popoldne izhaja »Letoviški list« z imeni gostov.

* **Gore so porodile miško.** Gorovje je rodilo ob silnem hrupu nemškem in prilzla je na beli svet mala in prav smešna miška. Koliko žrnila je prelivala perfidija nemških žurnalistov, koliko se je kričalo, napihovalo in lagalo, da Nemec ni več varen v Ljubljani za kosti svojega rojstva. Pisalo se je kakor da je v Ljubljani narod samih tolovajev. Grozne nečuvne stvari so se go-dile na škodo siromašnih, kakor novorojeno dete nedolžnih Nemcev. V soboto pa se je vršila razprava na deželnem sodišču v Ljubljani radi teh groznih tolovajstev slovenskih. I — seveda — vi vsi ste uverjeni, da je razprava prinesla grozote na dan, da je sod-nikom pretresalo kosti in mozeg... in da bi moral imeti kamen v prsih mesto srca, ako bi se mu ne smilili ti toli ljuto preganjani ljubljanski Nemci.

Pa kaj bi vam pravili, kar čitajte sami. Na zatožni klopi so sedeli 24-l. brivski pomočnik Fran Sapčič, 19-letni čevljarški pomočnik Nace Vidrih, 21-l. mesarski vajenec Ludovik Pust in 25-l. hlapec Anton Pilar. In dobili so dva njih po 10 dni zapora, en 7, eden 6 dni — a še ti niso bili kaznovani radi tega, ker so Nemcem kaj storili, ampak ker se niso pokorili stražarjem.

Vesti iz Štajerske.

— Ne gre pa ne gre! To bi morali štajarski Nemci vendar enkrat sprevideti po

tolikih ponesrečenih poskusih: da samim razobešanjem zastav in vabljenjem tujcev na razne shode se ne spreminja značaj prebivalstva in ne postaja nemško, kar je slovensko notri v svoji koreniki.

Te dni so bili sklicali v Celje shod štajarskega »Gewerbebund«. S kakim namenom se je zgodilo to — o tem so govorile frankfurtarice in je kričal nemški heil. A najglas-neje je govorila okolnost, da je prišlo od zunaj celih 13 resničnih obrtnikov. To je bila torej le velikonemška demonstracija, za katero so hoteli zlorabljati siromašne obrt-nike. Ali tudi ta demonstracija je ostavila v Celju in okoli Celja istotako vreme, kakor-šnje je našla: Spodnji Štajar je slovenski in mora ostati slovenski! Celjski obrtniki pa, ki se slepo pokore nemško-nacijonalnim pro-vokatorjem ter na njihovo povelje razobešajo frankfurtarice, naj bi vendar že začeli malce razmišljati, kje so in med kom živijo, ker sicer jih bo danes jutri jako glava bolela.

Knjževnost in umetnost.

»Vesna« na Dunaju, Hrvatski in slovenski dijaki upodablajočih umetnosti na Dunaju smo si ustanovili letos svoje društvo z imenom »Vesna«. Društvo je popolnoma nepolitično; edini namen mu je: negovati hrvatsko in slovensko umetnost, in to v najširjem pomenu besede. — Navduševati se hočemo za domačo umetnost, s predavanji na društvenih shodih, razpisavati hočemo društvene konkurenčne nagrade za to ali ono umetniško delo, in po možnosti si nabaviti društveni arhiv. V ta arhiv pridejo v prvi vrsti vse skice in študije v hrvatskem in slovenskem narodnem slogu. S pomočjo tega arhiva nam bo mogoče izdati sčasoma tudi kako delo v hrvatskem in slovenskem narodnem slogu. Nabaviti si hočemo dalje tudi društveno knjižnico, ki bo obsegala seveda v prvi vrsti umetniške knjige. Da pokažemo narodu svojemu vspeh tega delovanja, bomo prirejali po mogočnosti umetniške razstave v domovini. Te bodo obsegale vse stroke upo-dablajoče umetnosti: slikarstvo, kiparstvo, ornamentiko, moderno arhitekturo, umetno vezenje itd. Slednjič smo si stavili v dolžnost tudi moralno in gmotno podpiranje hrvatskih in slovenskih dijakov upodablajočih umet-nosti. — Začetek je storjen. Brez vsake ovire so se nam potrdila uposlana pravila. Predno nam je pa mogoče pričeti z dejanskim izvrševanjem svojih namenov, moremo imeti v prvi vrsti denarnih sredstev v to svrhu. — Zato se obrača doli podpisani odbor do hr-vatskega in slovenskega naroda s prošnjo, naj podpira v kar največem številu z denar-nimi pripomočki mlado »Vesno«!

(Izveček iz društvenih pravil priobčimo jutri. Opomba ured. »Edinosti«.)

Za odbor:

Aleksander Šantel

t. č. predsednik.

Svetoslav M. Peruzzi,

t. č. tajnik.

Pripomnja: Dunajski naslov: III. Mar-sergasse 14. — Za počitnice: Florijanska ul. 20. Ljubljana.

Viljelm Sever, blagajnik.

Brzojavna poročila.

Novi deželni maršal v Galiciji.

DUNAJ 1. (B.) »Wiener Zeitung« ob-javlja imenovanje grofa Stanislava Badenja deželnim maršalom v Galiciji.

Nesreča na železnici.

MADRID 1. (B.) Glasom poročil iz San Asensio, so izveleli dosedaj iz ruševin pone-srečenega vlaka 42 mrtvih in 69 ranjenih, dočim je še kakih 20 oseb pod ruševinami. Na dotične interpelacije v zbornici in v se-natu je vlada obljubila strogo preiskavo.

§ 14.

DUNAJ 1. (B.) »Wiener Zeitung« ob-javlja cesarsko naredbo od dne 29. junija t. l. tičečo se nadaljnega iztirjevanja davkov, kakor tudi pokritja državnih potrebščin v dobi od 1. julija do 31. decembra t. l. na podlagi § 14. državnega temeljnega za-kona.

Eksplodizija v rudniku.

NEW-YORK 1. (B.) Iz Hanna v Wi-goningu javljajo, da je v rudniku družbe »Union Pacific Coal Compagnie«, vsled eksplozije navstal požar. Vei dohodi so za-prti, ker dim otežuje vstop v notranjost rudnika, v katerem se nahaja 200 delavcev. 25 njih so že izveleli. Večina njih so mrtvi. Bati se je, da so mrtvi tudi vsi drugi.

Izjava.

Podpisano uredništvo »Edinosti« izjavlja, da je »Poslano gospici Zofki Kveder, pisateljici v Pragi« v »Edinosti« od dne Trst 23. jun. 1902., podpisano od g.a. Frana Klemenčiča, prišlo v list brez vednosti sopodpisanege tedanjega urednika in v njegovi odsotnosti ter obžaluje ta dogodek.

V Trstu, dne 1. julija 1903.

Ured. »Edinosti«. Makso Cotič.

I Z J A V A.

Izjavljam, da ono, kar sem govoril proti gospodu Franu Troštu in gospej Antoniji Sošič, in vsled česar sta se čutila žaljena na svoji časti, je bilo govorjeno le v šalo in obžalujem, da sta se čutila žaljena.

V Trstu, 24. junija 1903.

Anton Ukmar.

Poslano. *)

Odgovor gg. Kamuščiču in Za-briču.

Na »poslano« v »Edinosti« od minole sobote odgovorjam:

Kakor mnogoleten člen »Slovenskega pevskega društva« in po volji občnega zbora »Čitalnice pri sv. Jakobu« predsednik temu društvu poznam tudi jaz važnost narodnih društev in njihovih teženj po dosegi boljše narodne bodočnosti. Zato mi ni nikdar prišlo na um, da bi hotel kateremu narodnemu društvu škodovati z najmanjšo stvarjo. Pač pa imam celo vrsto prič, da vsikdar, kadar je kaka pritožba, kličem našim čitalničarjem: Potrpimo! Ako nas kdo obmetava kamenjem, vračajmo mi jim kruhom!

Oni podlež pa, katerega gg. Kamuščič in Zabrič imenujeta za svoj »povsem gotov vir«, se boče le maščevati nad menoj; menda v zahvalo za to, da je dobil v naši čitalnici prvi pouk v petju, da more sedaj pevati v drugih društvih. Za svoje laži je prejel že večkrat plačilo. On se poslužuje laži, misle, da se s tem komu prikupi. Ako je v tem mojem slučaju dosegel to, potem moram le čestitati njemu in gg. Kamuščiču in Za-briču.

Prosil bi ta dva gospoda, da prečitata člančič v »Edinosti« od minole sobote pod naslovom »Slava vam!« Tam je rečeno: »Da dosežemo cilj, zaželeni od vseh Slovanov, treba da izginejo iz-med nas vse osebnosti, vsa malenkostna nasprotstva! Vsem mora biti le za stvar!«

Angelj Bizjak.

* Za vsebino tega poslanega uredništvo le toliko odgovarja, kolikor mu zakon velevala.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorolj lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohlštva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 25. A. —
(v lastni hiši.)

Z A L O G A:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Iustrovan cenik brezplačno in franko.

Velikanska množina meglenega in svetlega, tapetovanega ali kuhinskega pohištva se prodaja in nekaj časa po najugodnejših cenah v krasni dvorani Tersicche, ul. Chiozza 5. I. Slavno občinstvo se najljubše vabi si ogle-dati rastavljene predmete od 9—12 predp. in od 2—7 ure zvečer.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadrage v Gorici (Solkan)
vpisane zadrage z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-peraturo 60 stopinj. — Najbolj udoben, me-derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačen.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Promet s čeki in nakaznicami.